

CURIOSITATS SOBRE LES ILLES COLUMBRETES

Què són les Illes Columbretes?

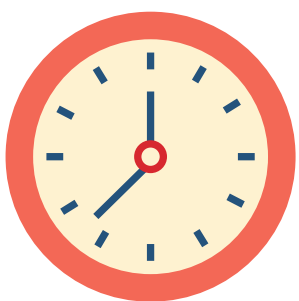
Són un arxipèlag format per un conjunt d'illots reunits en 4 grups:

El Carallot, el més al sud, és una xemeneia volcànica de 32 metres d'altura.

La Foradada deu el nom de l'arc natural que hi ha en una de les parets.

La Ferrera deu el seu nom pel color gris metàl·lic de les parets.

I finalment, l'Illa Grossa, la més gran i l'única habitada. És l'anell emergit d'un antic volcà extingit que la mar ha erosionat donant-li l'aspecte de ferradura, i que alberga la badia de Port Tofiño. En el punt més elevat es troba el far.

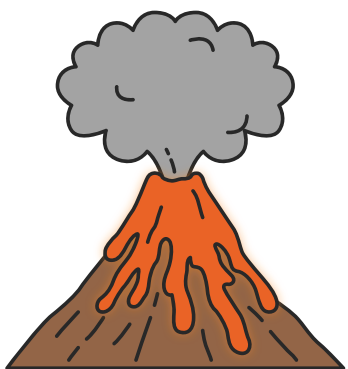
Et sembla molt les més de 2 hores de navegació fins a les Illes Columbretes?

En el segle XIX, amb les antigues embarcacions, es tardaven més de 10 hores entre anada i tornada!

Saps d'on ve el nom de Columbretes?

Grecs i romans es referien a les illes com *Ophiusa* o *Colubraria* per la gran quantitat de serps que les habitaven.

Per a acabar amb elles es van realitzar batudes periòdiques, es va botar foc a l'illa, sense molt d'èxit, i fins i tot van traslladar porcs. Es diu que van desaparèixer definitivament sobre l'any 1885.

Com es van formar les Illes Columbretes?

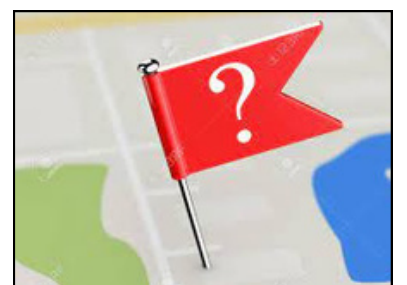
Per una sèrie d'erupcions volcàniques que es van iniciar fa 1 milió d'anys i van finalitzar 300.000 anys enrere.

Hui dia no hi ha activitat volcànica a Columbretes.

A quina província pertanyen?

Van ser considerades *terra nullius* fins a octubre de 1955, quan es van incorporar al terme municipal de Castelló de la Plana per decret del Ministeri de Governació.

El fet que un bebé nasquera a les illes i fora empadronat en aquesta ciutat va decantar la balança enfront de ciutats com Palma o València, que també l'havien sol·licitat.

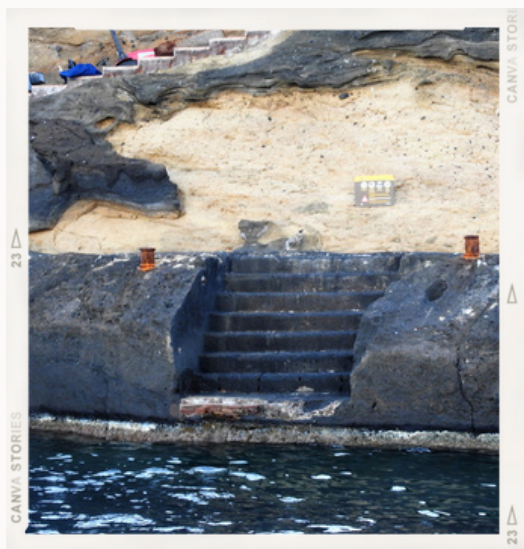

Com s'accedeix a l'illa Grossa?

Antigament comptava amb 4 escales excavades a la roca volcànica verge, hui dia només en queden 2.

L'escala de Port Tofiño (vegeu imatge) és l'accés principal i està situada en la part central de la badia.

L'escala de Rossí s'emplaça en la part de ponent de l'illa, protegida dels temporals de llevant i gregal.

Què són els aljubs?

Són la primera construcció de l'illa Grossa i es fan servir per a recol·lectar i emmagatzemar l'aigua de pluja. La seua obra s'inicia el juny de 1856 i finalitza el 1860, estan excavats a la roca volcànica i tancats amb rajola.

L'illa té 4 aljubs, 2 a la part nord (l'aljub del far i l'aljub de les casernes), i 2 a la part sud, que estan en desús.

Què són les casernes?

Va ser el primer habitatge que es va construir a l'agost de 1855 per albergar als obrers del far. Posteriorment les usaven les famílies dels faroners.

A partir del 1988, amb la declaració del Parc Natural, és el personal qui s'hi allotja. L'última reforma es va fer al 2010.

Hi ha un cementeri a l'illa?

Construït el 1862 pels farers Francisco del Rio i Simón Miranda per a enterrar sense làpida als dos fills del primer.

La primera tomba és de 1892 del xiquet Miquel Garau i l'última de 1997 del guarda Alfonso Trillo-Figueroa, conegut com a "Capi". És un cementeri molt xicotet, descrit com el més aïllat i trist del món. Va ser restaurat pels guardes als anys 90.

Hi ha una verge a l'illa?

És la verge del Carme, patrona dels mariners. S'instal·là l'1 de desembre de 1954 al costat del cementeri.

Està col·locada mirant cap al port de Castelló per protegir els mariners a les seues travessies.

Com són els temporals a les illes?

Des d'antany els temporals de llevant o gregal han deixat les illes inaccessibles.

Les ones poden arribar a passar la paret central de l'illa Grossa, la zona més baixa amb 17 metres d'altura.

Van haver pirates a Columbretes?

Pirates i contrabandistes trobaven protecció i amagatall, fins que es va construir el far, i són ocupades pels farers i les seues famílies.

A mitat del segle XX, la cova del Tabac va ser dinamitada pels carabiners perquè es rumorejava que amagaven les mercaderies per al contraban.

Què va passar durant les Guerres Mundials?

Durant la I Guerra Mundial les illes van ser testimoni del trànsit de vaixells i submarins de guerra, havent-hi molts episodis de bombardejos i enfonsaments.

Durant la II Guerra Mundial es veien passar avions de guerra i apareixien objectes surant en la mar, com a menjar en llanda o paracaigudes.

Van ser un camp de tir?

Entre 1975 i 1982, els avions de guerra espanyols i americans utilitzaven les illes com a blanc en les seues pràctiques de tir amb bombes de fum, mentre un helicòpter filmava els exercicis.

L'única que es va salvar va ser l'Illa Grossa per tindre construccions i semblar habitada.

Quan es protegeixen les illes?

En 1988, la Generalitat Valenciana protegeix la superfície emergida de 19 ha sota la figura de Parc Natural. En 1990 el Govern espanyol protegeix 5.543 ha de l'entorn marí en decretar la Reserva Marina. En 1994 es requalifica el PN com a Reserva Natural.

Què passa en cas d'emergència?

Com este xicotet arxipèlag està tan lluny de la costa, des del 1988 les illes tenen un heliport per a l'evacuació dels visitants i del personal en cas d'emergència. Este s'ubicava inicialment a la zona de les casernes, però en 2005 es va reubicar al costat de l'aljub de les casernes.

¿Un petro què...?

Els petròglifs són dissenys gravats en roques.

En l'Illa Grossa hi ha un petròglif que té forma de serp. Es troba en la part més alta de l'illa prop del punt geodèsic.

Va ser declarat en 2019 Bé d'Interés Cultural pel Ministeri de Cultura a instàncies de la Generalitat Valenciana.

